

NOTATKI

Występowanie zniczka *Regulus ignicapilla* w Puszczy Goleniowskiej

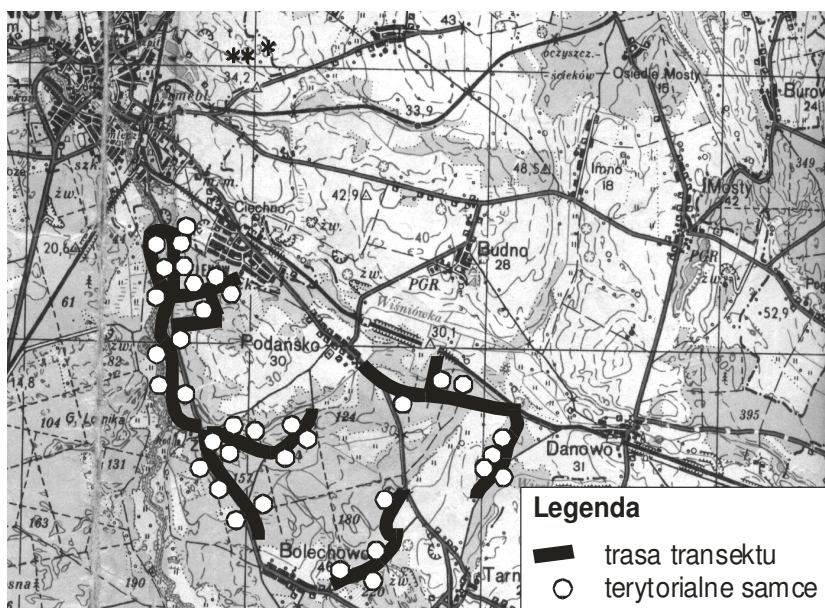
ARTUR STASZEWSKI

Zniczek *Regulus ignicapilla* jest nielicznym, lokalnie średnio licznym ptakiem lęgowym prawie całego kraju. Jego rozmieszczenie jest jednak dość słabo poznane, a lokalne liczebności są znacznie zróżnicowane (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Sikora et al. 2007).

W 2005 roku wytyczyłem traksekt w Puszczy Goleniowskiej, w celu poznania liczebności zniczka. Trasa znajdowała się na południowy wschód od Goleniowa. Miała długość 20 km i przebiegała przez bory świeże i mieszane starszych klas wieku, wszędzie z udziałem świerka, miejscami z większym udziałem buka (rys. 1). Kontrole prowadzono od wczesnych godzin porannych, podczas bezwietrznej pogody, z roweru, z postojami co 100–200 m. Kolejną kontrolę rozpoczynano w kierunku odwrotnym niż poprzednią. Stwierdzenia nanoszono na szkice map. Notowano wszystkie śpiewające samce w zasięgu słuchu, uznając za terytorialne stwierdzone w co najmniej dwóch kontrolach. Daty kontroli: 17.04., 4.05., 17.05.

W wyniku kontroli stwierdzono 36 terytorialnych samców zniczka, co daje liczebność 1,8 samca/1 km transektu. Zniczek jest obecnie gatunkiem bardzo rozpowszechnionym na Pomorzu Zachodnim. Jego stanowiska stwierdzono we wszystkich częściach Puszczy Goleniowskiej i Wkrzańskiej oraz innych zalesionych rejonach (dane własne). Zasiedla różnego typu lasy – od zwartych świerczyn po niemal lite lasy liściaste, jeśli znajdzie tam chociaż kilka świerków albo daglezi. Wyjątkowo w Puszczy Bukowej pod Szczecinem (w rez. Bukowe Zdroje) w r. 1996 z 5 stacjonarnych samców – 3 samce odzywały się w czystej buczynie (D. Wysocki – dane niepubl.). Przenika też do zieleni miejskiej, co stwierdzono m.in. w Szczecinie (J. Kaliciuk – inf. ustna), Świnoujściu (Z. Kajzer – in litt.) i Goleniowie (dane własne). Przykładowo w szczecińskim Parku im. Kownasa (16 ha) w latach 2003–2005 stwierdzono 12–16 samców (S. Guentzel – dane niepubl.), a w Parku im. Żeromskiego w Szczecinie (25 ha) – 5 samców w latach 2006–2007 (D. Wysocki – dane niepubl.).

Silna reekspansja zniczka na Pomorzu Zachodnim rozpoczęła się prawdopodobnie w latach 90. XX wieku, co obrazują dane z rejonu rezerwatu „Świdwie”, gdzie jego liczebność systematycznie rosła od 1–2 samców w 1991 do 8 samców w 1998 r. Już w 1996 r. w pobliżu Świdwia stwierdzono skupienie 8 samców na obszarze 52 ha starego boru (1,5 p/10 ha) (Staszewski & Czeraszewicz 2000). W szczecińskim parku miejskim im. Żeromskiego pierwszy lęg stwierdzono w 1996 roku, w 2000 – 2 pary, a w latach 2006–2007 było już 5 par (D. Wysocki – dane niepubl.).

Rys. 1. Stanowiska zniczka *Regulus ignicapilla* na transekcie w Puszczy Goleniowskiej

Sebastian Guentzel, Zbyszek Kajzer, Jacek Kaliciuk i Dariusz Wysocki udzielili mi informacji o zniczku w Szczecinie i Świnoujściu, za co Im dziękuję.

Occurrence of the Firecrest *Regulus ignicapilla* in the Goleniowska Forest. In 2005 in the Goleniowska Forest, along a 20 kilometer long transect, 36 male Firecrests were recorded, which gives a density of about 1,8 per 1 km of transect. The Firecrest is currently a widespread species in Western Pomerania.

Literatura

- Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. (red.). 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985–2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- Staszewski A., Czeraszkiwicz R. 2000. Awifauna lęgowa rezerwatu „Świdwie” i okolic w latach 1990–1998. Not. Orn. 41: 115–138.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”. Wrocław.

Artur Staszewski, Paderewskiego 2a/2, 72-100 Goleniów, eksplorator8@wp.pl